

HIT (MUZIEK)THEATER 2007
Juryrapporten.

Beste lezer,

Voor u liggen de juryrapporten die de HIT-jury voor toneel en muziektheater heeft geschreven over de voorstellingen die zij het afgelopen jaar heeft bezocht. We waren enthousiast over de grote hoeveelheid aanmeldingen en de over het algemeen genomen weer hoge kwaliteit van het geheel. We hebben genoten, gelachen en gehuild, zoals dat hoort bij een theatervoorstelling. Natuurlijk hebben we in onze rapporten juist ook oog gehad voor de punten waarop we dachten dat feedback jullie zou helpen er volgend jaar nog weer iets beters van te maken. Maar ons doel is vooral door een speelse, maar niet ondoordachte competitie met elkaar te delen en van elkaar te leren. Moge de nieuwe gezamenlijke prijsuitreikingsavond daartoe een aanknopingspunt zijn!

Met gepaste nederigheid, maar ook met trots, legt de jury haar bevindingen bij deze aan u voor.

De HIT-jury,

Maarten Balm
Hans Goes
Steven de Jong
Karla Toxopeus

Inhoudsopgave

<i>Boven het dal</i> door het Coornert Lyceum (bovenbouw)	4
<i>Op hoop van zegen</i> door het Coornhert Lyceum	6
<i>Het bezoek van de oude dame</i> door het Eerste Christelijk Lyceum	8
<i>De 'P' van puber</i> door het Eerste Christelijk Lyceum	10
<i>Antigone</i> door College Hageveld	11
<i>Don Juan</i> door het Sancta Maria	13
<i>De Wet van Luisman</i> door de Schoter Scholengemeenschap	15
<i>Peer</i> door het Stedelijk Gymnasium	17
Lijst van nominaties en prijswinnaars	

Voorstelling: Boven het dal'
Door: het Coornhert Toneel
Regie: Piet Spee

Inleiding

Dit jaar heeft regisseur Piet Spee in overleg met de leerlingen gekozen voor een bewerking van Nescio's verhalenbundel 'Boven het dal', over een jongen die in coma ligt en zich tijdens die coma in een surrealistische wereld bevindt. Het stuk heeft voor de school een extra persoonlijke lading; twee jaar geleden kreeg lerares Nederlands Cora Vis plotseling een hersenbloeding, waarna ze in coma raakte en overleed. In de klas had ze een paar weken daarvoor een tekst uit de bundel behandeld. Aan haar is het stuk dan ook opgedragen.

Het stuk

Een jongeman is in coma geraakt en komt terecht in een andere wereld, hoog boven de aarde, 'het dal'. Deze wereld heeft wel iets weg van een sanatorium, met een dokter die weet wat goed is voor iedereen, een broeder en een zuster die de orde bewaren en mede-patienten die door hun lange verblijf in het sanatorium behoorlijk psychisch in de wart zijn geraakt. Elke week sluiten ze af met een bonte avond, die vrolijk moet zijn, maar natuurlijk ook een rouwrandje heeft: iedere week 'boven het dal' is immers eenn week in coma. Dan horen ze dat één van hen deze surrealistische wereld zal verlaten. Maar wie?

Spel

Het spel komt wat stroef op gang. Het is ook moeilijk om zulke rare, absurdistische personages weer te geven. Hoewel meteen al duidelijk is dat de spelers heel goed weten wie ze zijn en waarom ze doen wat ze doen, duurt het een tijdje voordat alles ook echt 'klikt', vermoedelijk een kwestie van minieme timingsproblemen, die in zo'n voorstelling meteen een groot effect hebben. Maar toen alles dan ook echt 'klikte' was het spel van een zeer hoge kwaliteit. De spelers zijn als groep zeer sterk, zeer op elkaar ingespeeld en zeer gedreven. Dat straalt er vanaf en zorgt dat een raar stuk, dat abstract begint, met personages waar je steeds maar niet echt vat op krijgt een boeiend schouwspel wordt. In dit verband willen wij vooral de dokter, Tim Bosman, nog noemen. Hoe hij een personage dat zo ver van een vijfdeklasser afstaat wist neer te zetten, vonden wij werkelijk een grote prestatie. Ook Yves Rocourt, die de rare oude professor speelde, was bij vlagen voor ons ook echt een excentrieke oude man. Voorwaar geen geringe prestatie! Verder hebben we genoten van Merel Zuiderduin en Anna van der Togt, die samen in unisono één Lolita-meisje speelden, dat toch twee verschillende kanten had.

Regie

Allereerst vinden we het ontzettend leuk dat de leerlingen vanaf het begin zo worden betrokken in het hele proces: het kiezen van een stuk, het verdelen van de rollen, het bedenken van mogelijke karakters en settingen: daarmee geef je een bovenbouwvoorstelling voor de spelers echt een heel ander en 'dieper' karakter dan een grote

schoolvoorstelling en zo heeft het ook echt een meerwaarde. Daarnaast is het een ontzettend ‘vol’ geregisseerde voorstelling. Er is zo ontzettend veel te zien en alles zit ook nog eens mooi strak in elkaar. Daar moet ongelofelijk hard en geconcentreerd op geoefend zijn: een compliment voor zowel de regisseur als de spelers! Van ieder moment werd iets gemaakt: met als hoogtepunt de ‘bestekmuziek’ bij het eten: het opscheppen van de warme maaltijd ontaardt, eerst zonder dat je het in de gaten hebt, in een muziekstuk voor vork, mes en aardewerk. Bijzonder en ook nog goed uitgevoerd. Er was soms (met name in de scene met het schaduwspel) wel zoveel te zien dat je niet alles meekreeg: het schaduwspel was zo spannend om naar de kijken dat de scène die zich voor op het toneel afspeelt niet de volle aandacht kreeg. De jury vond het ook jammer dat zo’n typische vlakke-vloerproductie toch weer op het podium gespeeld moet worden in verband met het licht en dergelijke. Daardoor krijg je toch een afstand die dit stuk wat ons betreft minder tot zijn recht doet komen. Vooral door de bekende microfoontjes. Waren die echt nodig? De jury had het idee dat ze het stemgebruik bij sommige spelers niet ten goede kwamen, en dat andere ze niet nodig hadden om toch prima verstaanbaar te zijn. Daarnaast vonden we de muziek op de bonte avond, hoewel zeer goed uitgevoerd, niet echt noodzakelijk: die kwam voor ons gevoel teveel ‘uit het niets’ en was voor ons een te grote breuk met het surrealistische karakter van de rest van het stuk.

Decor, kostuums, techniek

Het decor is simpel. Wat ons betreft een klein beetje té basic. Dat je voor zo’n vlakke vloer-stuk bij basiselementen blijft, vinden we begrijpelijk, maar schooltafels als eetafel? Dat vonden we een beetje detoneren bij zo’n mooie voorstelling. Wel erg goed: de witte doeken als achterdoek, waar zich later de behandelruimte bevindt waar een behoorlijk gewaagd schaduwspel te zien is. Het decor was bovendien doeltreffend: het je echt het gevoel dat je naar een soort sanatorium zat te kijken. De kostuums waren doeltreffen en mooi verzorgd, met een leuke knipoog naar het tijdloze modernistische karakter dat dit surrealistische stuk uitstraalt. De techniek was, op wat lichtfoutjes na, ook in orde.

Conclusie

De spelers en de regisseur hadden duidelijk hoge ambities en dat spatte er ook vanaf. Niets is aan het toeval overgelaten en de concentratie verslapte geen moment. Een echt groepsproject. Leuk dat er is gekozen voor zo’n origineel en moeilijk toegankelijk stuk, met zulke vreemde, ver van de spelers afstaande personages. Ook goed dat het af en toe ook echt een beetje spannend werd, zoals bij het schaduwspel; zeker een bovenbouwvoorstelling mag best een beetje ‘edgy’ zijn. Met andere tafels en zonder microfoontjes zeker een optreden in een vlakke-vloerzaal waardig!

Voorstelling: Op Hoop Van Zegen
Door: het Coornhert Toneel
Regie: Sonja Siddré

Inleiding

Het stuk van Herman Heijermans uit 1900 gaat volgens het mooi gemaakte programmaboekje over het leven, werken, lijden en dilemma's van de mensen uit die tijd. Het thema standenverschil is inderdaad een van de belangrijkste. De schrijver richtte zich met dit stuk tegen de bezittende klasse. Dit drama over leven en dood en menselijke conflicten is van alle tijden. De spelers van Coornhert hebben dit ook goed bestudeerd. Jonge mensen die zich op een eeuw oude volkstoneel storten mag wel het vermelden waard zijn.

In dit stuk volgen we visserweduwe Kniertje. Zij heeft haar man en twee zonen aan de zee verloren. Haar derde zoon Geert is zojuist uit de gevangenis vrijgekomen wegens het beledigen van zijn meerder. Reder Bos zoekt personeel voor zijn schip De Hoop van Zegen. De Hoop is eigenlijk niet zeevaardig, maar Bos wil het toch laten uitvaren zonder het waardig te repareren. Hij weet dat het schip goed genoeg verzekerd is, mocht er iets mis gaan. Zoon Geert wil graag mee. Moeder Kniertje dwingt haar jongste zoon Barend ook aan boord te gaan, maar hij vertelt haar, dat het schip, volgens alcoholist Simon, niet zeewaardig is. Omdat hij geen betrouwbare bron genoemd kan worden, zegt Kniertje dat het schip niet zal vergaan en zij stuurt haar zonen aan boord.

Tijdens een grote storm, die voelbaar (en zichtbaar op toneel) is in het dorp, vergaat het schip met man en muis. De vrouwen van het dorp weten dit nog niet en zoeken steun en troost bij elkaar. De dochter van reder Bos is er ook en verspreekt zich over de toestand van het schip. Als uiteindelijk het bericht komt dat het schip vergaan is, bezoeken de weduwen het kantoor van de reder en zijn boekhouder om verhaal te halen. Het enige menselijke trekje van de reder is, dat hij Kniertje een pan eten meegeeft en haar vraagt of ze de volgende week weer aan het werk gaat in zijn huis. Een gebroken vrouw blijft achter.

Spel en muziek

Het stuk begint met een speelster die knap accordeon speelt. Gedurende voorstelling komt zij terug en geeft hiermee een overgang van scène en locatie aan. Merel van der Horst speelt zeer overtuigend een rol, die wel heel ver van haar af ligt, die van Kniertje. Een oude tobvende vrouw die al een man en twee zoons verloren heeft. Zij zet de rol knap neer en geeft haar zeer geloofwaardig hoop en moed mee als moeder en vriendin van de andere vrouwen.

Maaïke Wijngaarden speelt zeer komisch en met een goede timing de rol van Kaps, de boekhouder van de reder. Haar tekstbehandeling was erg goed. De scène met de eieren, bedoeld voor de wachtende vrouwen, was erg grappig. Zij is een van de weinigen die echt goed te verstaan was.

Maarten Roetman als Barend geeft de jongste zoon van Kniertje veel energie in zijn spel mee.

De twee veldwachters, achterin op een verhoging op het toneel spelen ze alsof ze de twee oude mannetjes uit de Muppetshow waren, geven het drama een komische noot mee. Vooral als ze Barend (met zijn opvallende nieuwe oorkingen!) mee aan boord moeten nemen. Er werd door de voltallige spelersgroep zichtbaar met veel plezier gespeeld. De timing van de op- en afgangen waren goed. Vooral het kloppen dat overging in het stappen was een goeie vondst. De teksten zaten er goed in, maar gingen jammerlijk verloren in de zaal. Vooral de eerste scène na de pauze was nagenoeg op de rij waar de jury zat het moeilijkst om alles te kunnen verstaan.

Decor en kostuums

Het decor voor de pauze is vormgegeven als een poppenhuis. Het was een prachtig tableau vivant. Verschillende niveaus zetten een druk leefbare stad neer. Een huiskamer van een paar oude dames, de woonkamer van Kniertje, het kantoor van de reder, de wachtpost van de agenten, alles zag er verrassend mooi uit. Goed uitgedacht. Soms was het zelfs beklemmend om te zien hoe de bewoners van een arbeidershutje leefden. De meeste spelers van de twintig waren constant op het toneel aanwezig en dat zag er dankzij de verschillende ruimtes overzichtelijk uit. De belichting bij de opkomsten rechts hadden wat beter gekund. De meeste spelers waren daardoor niet goed uitgelicht. Na de pauze was het toneel veranderd in de werkruimte van reder Bos en waren alle niveaus verdwenen. De kostuums waren met zorg gemaakt: arm in sober zwart en rijk in stralend wit. Het toneelbeeld was erg mooi.

Regie

De regisseur heeft het zich niet gemakkelijk gemaakt. Hoe laat je het leven in een dorp in een overzicht aan je publiek zien. Er viel op het toneel genoeg te zien. Elke ruimte werd afzonderlijk belicht als er spel was, terwijl het leven in de andere ruimtes doorgingen. Het leidde het spel niet af. Dat de regisseur haar bedoelingen en ideeën aan de spelers kwijt kon was te zien aan het spel. Beheerst en zichtbaar met plezier werd duidelijk gemaakt dat er veel aandacht aan tekstbehandeling is geweest. (Jammer dat dat niet overal te verstaan was) Iedereen wist wat te doen en nergens haperde het. Een pluspunt voor de regie.

Techniek

De belichting op dit zeer complexe toneel was goed. Elke woning, elke werkruimte en elke plek werd goed belicht. Een minpuntje was de opkomst rechtsvoor: daar werd men nog wel eens onthoofd door de lichtbundel. Het geluid (verstaanbaarheid) hebben we jammer genoeg al te vaak behandeld. Dit "Oudhollandsche Drama" had wellicht geen versterking nodig gehad. Dan had het spel wat verder dan de eerste rijen gereikt.

Conclusie

Het plezier in het spel en de prachtige vondst van de verschillende niveaus, in combinatie met de mooie kostuums hadden een geweldige voorstelling kunnen maken. Toch vond de jury dat de onverstaanbaarheid wel heel erg was. Een verontruste moeder in het publiek vroeg de jury of dit nog invloed heeft op het bepalen van de winnaar. Dat moet nog blijken.

Voorstelling: Het bezoek van de oude dame
Door: het Eerste Christelijk Lyceum
Regie: Okke C. Emmens

Inleiding

Claire Zachanassian keert na een jarenlange afwezigheid naar haar geboortestad Güllen terug om wraak te nemen op de stad én op Alfred Schill, een middenstander uit de stad.

Met hem had ze in haar jeugd een verhouding. Toen ze zwanger raakte, weigerde Schill het vaderschap te erkennen. Hij kocht zelfs getuigen om, die onder ede verklaarden dat zij ook met haar hadden geslapen. Uitgejouwd trekt Claire uit Güllen weg. Het kind leeft slechts één jaar. Daarna komt Claire in de prostitutie terecht en slaagt erin een enorm fortuin te vergaren. Samen met haar zevende echtgenoot, butler en twee slaven reist zij als rijke dame terug naar Güllen.

De stad is failliet. De bedrijven zijn verkocht aan multinationals en verhuisd naar het buitenland. De plaatselijke elite ontmoet elkaar om zich te beklagen. Claire zegt, dat ze de stad een miljard wil schenken. Er is echter één voorwaarde: Ze wil gerechtigheid voor wat haar in het verleden is aangedaan, dus Alfred Schill moet gedood worden. De inwoners van Güllen wijzen dit voorstel diep verontwaardigd af. Maar gaandeweg het stuk wordt duidelijk dat iedereen in het dorp, tot zelfs de vrouw en kinderen van Schill aan toe, het op het grote geld gemunt heeft.

Het stuk is satire op de menselijke hebzucht. Is welstand belangrijker dan het leven? Of staat gerechtigheid boven het recht op het leven?

De voorstelling

Het podium is over de gehele lengte van de theaterzaal verspreid. Goed gevonden, je krijgt een breed beeld te zien en zit als publiek dicht op de spelers, alsof je bewoner van het dorp bent. Af en toe is het net een tenniswedstrijd, als er rechts een scène gespeeld wordt en links wat klaargezet wordt voor een volgende. De grote groep spelers (ongeveer 30) staan gedurende het stuk vaak allemaal, als dorpsbewoners, op het podium. Afgewisseld met intiemere scènes door kleine groepjes spelers. Deze afwisseling zorgt af en toe voor vertraging, door het oversteken van het zeer lange toneel: het haalt het tempo uit de voorstelling. Door het geklos van sommige spelers tijdens changementen werd het af en toe lawaaiër.

Het toneel is sober en leeg. De spelers zelf toveren met simpele middelen het toneel om tot marktplein, kruidenierswinkel, begraafplaats, station, etc. Er zijn 12 liedjes. Die variëren van zelfgeschreven nummers tot klassiekers met een nieuwe tekst. Er is bij de juryleden onduidelijkheid over of er zelfgeschreven nummers bij zitten of niet. De tekst van Friedrich Dürrenmatt is bewerkt door leerling Clarence Tan en regisseur Okke Emmens.

Spel

Er wordt afwisselend spel neergezet. Een aantal acteurs springt er uit: Koen de Ridder in de rol van Alfred Jill speelt zijn rol erg bedreven. Hij vlamt de hele avond op het podium en aan het eind van het stuk leef je als publiek erg met hem mee. Arianne Abbestee als de rijke dame Claire Zachanassian zet een goede arrogante bitch neer.

Jammer alleen van haar voile die ze het gehele stuk voor haar gezicht heeft. De twee zijn een goed duo en zijn zeer aan elkaar gewaagd. Ook Martijn Olieslager, die als dominee de lachers op zijn hand kreeg, mag genoemd worden. Vooral zijn opmerking “Hoe later op de ochtend, hoe schoner het volk!” was memorabel. De butler, Doke de Jong, was droogkomisch en consequent gedurende het hele stuk. Zeker het vermelden waard.

Ook de overige spelersgroep had zichtbaar plezier in het spel. Een verspreking van een speelster, die door de jury niet snel vergeten wordt, is nog het noemen waard: “Ons respect zal met nageslacht aan u terugdenken.” De speelster was er zelf ook zichtbaar zeer van onder de indruk. Leuk om te zien was hoe de hebbigheid van de dorpsbewoners naar het grote geld naarmate het stuk vorderde steeds meer toenam. Behalve bij Cassandra, een meisje uit het gesticht, die eigenlijk als enige normale beschouwd kan worden.

Een mooi beeld was de spelersgroep die de 7^e echtgenoot, butler en slaven van de rijke dame neerzette. Gekleed in stemmig zwart schreden zij over het lange podium.

Muziek

De muziek onder leiding van Jan Obbeek was strak georkestreerd en de bandleden werden neergezet als The Blues Brothers. De liedjes waren vertalingen van oude rocknummers van o.a. The Beatles en The Rolling Stones. Ook Herman Broods ‘Maak van uw scheet een donderslag’ werd van een nieuwe tekst voorzien.

De zang had nog wat beter uitgewerkt mogen worden. Hier werden wel wat foutjes gemaakt, vooral aan het begin van diverse liederen. Koen de Ridder zong Kloppen aan de Hemelpoort erg mooi.

De dansen waren goed. Een probleem bij de zanggroep was dat de ene zieke dame de andere zieke dame afloste en hierdoor geen eenheid kon zijn. Een opvallend punt bij de dans is, dat het eerste dansnummer een cd was van Christina Aguilera, terwijl de andere muziekstukken in de voorstelling oude hits waren die live gespeeld werden.

Regie

Er is veel aandacht aan de mis en scène op het lange brede podium. Er gebeurde genoeg om naar te kijken. Het tempo werd door het op- en afbouwen wel wat trager. Sommige dansjes waren wat lang. De liedjes hadden meer aandacht nodig. Het microfoongebruik was wat onduidelijk. Soms werd wel een microfoon gebruikt en een andere keer weer niet.

Techniek

De techniek was sober maar doeltreffend.

Conclusie

Het was mooi om te zien dat de grote spelersgroep (30 man/vrouw) plezier in het spel hadden. Ook de band had er plezier in. De bewerking van de tekst had wat uitgebreider gemogen. De lange Duitse oorspronkelijke zinnen werden vertaald naar korte zinnen die de essentie van de tekst soms misten. De voorstelling miste wat aan timing van de spelers en het plaatsen van de teksten, maar ook de lange opkomsten. Dat had zeer zeker te maken met de tekstkennis van sommige spelers.

Voorstelling: De P van Puber
Door: Eerste Christelijk Lyceum
Regie: Okke C. Emmens

Inleiding

‘De “P” van Puber’ is een spektakelstuk door en over brugklasleerlingen. Twee groepen van elk maar liefst 30 leerlingen speelden, zongen en dansten twee keer hetzelfde stuk. Dit heeft ongetwijfeld twee verschillende voorstellingen opgeleverd, al is dit door de jury moeilijk te beoordelen omdat wij er slechts één gezien hebben.

De voorstelling

Het stuk toont ons het dagelijkse leven waar iedere puber doorheen moet, of hij/zij dit nu wil of niet. In een verzameling korte scènes spelen de leerlingen zichzelf, hun ouders en docenten.

Het publiek dat grotendeels bestond uit die geportretteerde ouders herkende dan ook heel veel! De 23(!)scènes, vier liedjes en drie dansen in deze montagevoorstelling volgen elkaar vlot op en zijn in lengte variërend. Er wordt op een bijna lege vloer gespeeld, gezongen en gedanst, locaties worden aangegeven door middel van gekleurde blokken, die door de leerlingen zelf vlot worden klaargezet, en door verandering van licht. Naast de speelvloer staat een rek met kleding waaruit de leerlingen een enkel kledingstuk halen om hun personage aan te duiden en een tafel met rekwisieten. Simpel en effectief. Tijdens de scènes én dansacts zitten de leerlingen die niet meedoen achter op het toneel. Op deze manier zijn ze altijd in het zicht van het publiek. Dit vraagt toch wel veel van hun discipline!

Spel en regie

De tekstkennis was in orde, op een enkele verspreking na. Het feit dat er zoveel leerlingen aan meededen sprak van een flink enthousiasme. Sommige stukjes waren komische hoogtepuntjes, zoals “De schoenen” en “De gymleraar” waarin vooral het onderkoelde spel van Marnix Timmer werd gewaardeerd. In “De verjaardag” viel vooral Hella Niemeijer die tante Gerda speelde op met haar komische mimiek.

De rollen waren goed verdeeld zodat elke leerling ongeveer evenveel tekst had en dus ook bij de les moest blijven. Met een minimum aan rekwisieten werden situaties goed aangegeven. Van sommige scènes hadden we wel het gevoel dat er meer uit te halen zou zijn geweest, maar dat is gezien de tijdsdruk en de enorme hoeveelheid leerlingen en sketches misschien ook onvermijdelijk. Zang en dans tussendoor maakte het een afwisselende voorstelling. Waar de dans er goed gerepeteerd uitzag, viel op de zang op dit punt toch wel iets aan te merken.

Conclusie:

‘De “P” van Puber’ had voor ons meer weg van een projectpresentatie dan van een afgewerkte voorstelling. Het spelplezier stond centraal en niet zozeer het eindresultaat. Volgens de jury had het brugklasspektakel vooral tot doel om veel brugklassers op het toneel te krijgen en ze zo enthousiast te maken voor theater. Wij vinden dit net als het ECL erg belangrijk en denken dat dit ook erg goed gelukt is. Wij vragen ons alleen wel af of zo’n avond wel thuishoort binnen deze competitie.

Voorstelling: Antigone
Door: College Hageveld
Regie: Merlijn Claassens en Jan Verhoeven.

Inleiding

Gezien de eerdere ervaringen met voorstellingen van College Hageveld waren de verwachtingen van de jury hooggespannen. Na de zeer persoonlijke voorstelling van vorig jaar heeft de regisseur het dit jaar over een hele andere boeg gegooid door te kiezen voor de klassieker Antigone. Reeds in de gang klonken onheilspellende klanken en bij binnenkomst liep je gelijk langs een flinke bloedplas, die laconiek opgedweild werd. Een ijzersterk begin. Dit belooft veel goeds.

Het stuk

Deze klassieke Griekse tragedie vertelt ons het verhaal van de prinses Antigone, die haar oom koning Kreon trotseert en tegen zijn wil toch haar overleden broer probeert te begraven. Kreon heeft afgekondigd dat degene die probeert het lijk te begraven dit met de dood zal moeten bekopen. Hij laat het lijk dag en nacht door soldaten bewaken tot het geheel is vergaan, maar de soldaten zijn niet erg bekwaam en moeten hem tot zijn woede melden dat er toch iemand in geslaagd is wat zand over het lichaam te strooien. Wanneer blijkt dat diegene Antigone, zijn eigen nicht -en bovendien geliefde van zijn zoon Hemon- is, ziet hij zich voor een dilemma geplaatst. Wat weegt zwaarder: Koninklijke verantwoordelijkheden of zijn familie? Kreon vindt dat hem niet anders te doen staat dan het vonnis te laten voltrekken en geeft opdracht Antigone in te laten metselen. Hemon pleegt hierop zelfmoord en diens moeder Eurydice berooft zich van het leven. Koning Kreon blijft eenzaam en gebroken achter en begint aan de juistheid van zijn besluit te twijfelen.

Spel en regie

Allereerst onze complimenten over de spetterende beginscène: de slagwerkers, het voorstellen van de spelers en het daaropvolgende feest, het was allemaal even strak, verfrissend en enthousiasmerend. Het spel, de tekstbehandeling en de mis en scène hebben duidelijk veel aandacht gekregen en waren dan ook goed verzorgd. Met name Matthijs IJgosse maakte indruk als de onwrikbare maar later gepijnigde koning Kreon. Ayla van Kessel als Antigone liet sterk emotioneel geladen spel zien. De nodige komische noten kwamen voor rekening van Christiaan den Dulk als het buitenbeentje in de groep soldaten, die voor komische momenten zorgde en in zijn dubbelrol als de (blinde) ziener Tereisias ook zijn blindzijn met overtuiging speelde. Sommige juryleden vonden wel dat het stuk in spel en tempo opbouw miste, en hadden graag meer variatie gezien, met name in de tekstbehandeling van de spelers, die erg 'rechttoe-rechtaan' was. Ook de (geweldige!) drumband had wat hen betreft creatiever ingezet mogen worden. Zij vonden dat het geheel na een spetterende openingsscène wat inzakte.

Decor, kostuums, techniek

Het toneelbeeld is schitterend. Er is zeer goed gebruik gemaakt van de prachtige ruimte die het Hageveld voor deze voorstelling ter beschikking heeft. Het toneel stelt de trappen voor het paleis van koning Kreon en koningin Eurydice voor. Majestueuze deuren achteraan de speelvloer zwaaien open en tonen ons een hal waarin een grote kroonluchter hangt. Links staat een vleugel waarop Thijs de Vlieger het spel én de dansscènes prachtig begeleidt.

De dansscènes in de choreografie van Suzie Lednor ondersteunen het verhaal, vormen een mooi organisch geheel met de voorstelling en zien er mooi gestileerd uit. Ook de kleding is prima verzorgd. Het licht was goed verzorgd met oog voor detail en ruimte. Daarnaast was de van kleur veranderende kroonluchter was een goede vondst.

Conclusie

Met deze voorstelling is het Hageveld een totaal andere kant op gegaan dan verleden jaar. Dapper en prijzenswaardig vindt de jury dit! Het was zonder twijfel weer een goede voorstelling, hoewel de meningen binnen de jury over een aantal zaken wel verdeeld waren; is het wat statische karakter van het stuk en de personages nu eenmaal een vast gegeven bij het spelen van zo'n klassieke tragedie of had er misschien toch wat meer risico genomen kunnen worden?

Voorstelling: Don Juan
Door: het Sancta Maria
Regie: Maartje Dijkstra en Maaïke Lans

Inleiding

Dit jaar was voor het eerst sinds lange tijd de jury toneel/muziektheater weer eens te gast op het Sancta Maria. En wij werden met open armen ontvangen (wij kregen prachtige plaatsen midden vooraan toegewezen). Omdat we al een lange tijd geen voorstelling van het Sancta Maria hadden gezien, wisten we niet goed wat we konden verwachten. Na afloop waren we blij verrast!

Het stuk

Don Juan is de grootste vrouwenversierder aller tijden. Het stuk begint in Napels waar Don Juan de bruid van Octavio, Isabella, heeft verleid. Octavio komt erachter en gaat samen met zijn vrienden achter Don Juan aan. Deze slaat samen met zijn knecht Leporello op de vlucht. Ze komen op een schip terecht dat schipbreuk lijdt. Don Juan en zijn knecht worden gered en belanden zo in het vissersdorpje Terradura. In Terradura woont het vissersmeisje Zerlina. Zerlina moet niks van mannen en liefde hebben. Maar Don Juan lukt het natuurlijk wel om haar te veroveren. Maar Don Juan moet weer vertrekken. Zijn vader beveelt hem terug te komen naar Sevilla om daar, in ruil voor een berg geld, te trouwen met Elvira, de dochter van de Kolonel.

Spel

Het stuk was opgezet in *comedia dell'arte* stijl. De spelers voelden zich erg thuis in deze stijl van acteren, gezien het feit dat door iedereen met zeer veel enthousiasme en energie gespeeld werd. Het is niet makkelijk om een komedie te spelen. Toch is iedereen hier goed in geslaagd en wisten de spelers het ook goed vol te houden in de stijl te blijven. Bravo!

Een aantal spelers sprongen er extra uit en willen we graag apart noemen. Ten eerste de Kolonel van Sevilla gespeeld door Christiaan Ponsen. Hij wist zijn teksten goed te timen en zette ook in zijn fysieke spel de rol van de stoere snel aangebrande kolonel goed neer.

Marijn Schrage had een dubbelrol en zette beide personages mooi neer. Aan de ene kant de vrouw van de kolonel (die eigenlijk op de kolonel is uitgekeken) en aan de andere kant de verleidelijke hoerenmadam Celistina. Karel Brassier speelde de sterren van de hemel als Leporello. Zeker een aanstormend talent!

Het meest gelachen hebben wij om Lotte Ruppert, die de rol van Elvira vertolkte. Wat een komisch talent! Vooral van de scènes waarin Elvira een non is hebben wij erg genoten.

Dans en muziek

De verschillende dansen pasten goed bij het stuk. Ze waren er mooi doorheen verweven. De dansen hadden net als het spel een humoristische toon en dat vond de jury leuk. Dat zie je niet vaak. De ‘Moulin Rouge’-dans was zeer geslaagd in stilering, thematiek en expressie. Een feest voor het oog! De danseressen hadden meer kunnen werken aan hun oogcontact met het publiek. Bij de verleidelijke dansen keken een paar danseressen het publiek aan, terwijl anderen een beetje naar de grond staarden.

De liedjes daarentegen vonden we minder goed bij het stuk passen. We hadden het idee dat ze er een beetje tussen waren gepropt. Er was ook duidelijk aan de liedjes het minst aandacht besteed. Hierdoor werden ze onzeker gezongen. Een live band op zich is hartstikke leuk, maar het kwam niet helemaal goed uit de verf. Misschien hadden jullie gebruik moeten maken van een dirigent. Zonde dat het nummer voor Elvira veel te hoog was.

Regie

Er zat lekker veel vaart in de voorstelling. Dit kwam mede door de keuze voor “comedia del’ arte”. Een goede keus. Er had wel meer aandacht besteed kunnen worden aan de rol van Leporello. We hadden het idee dat hij een beetje aan zijn lot werd overgelaten, terwijl hij zo veel talent heeft. De rol was zeer groot en daar had hij een hele kluit aan. Hij speelde van het begin tot het eind op één energieniveau en dat is moeilijk vol te houden. Het was beter geweest als dit meer was opgebouwd, dat is voor een publiek ook interessanter om naar te kijken.

Ook aan het spel tijdens het zingen van de liedjes had meer gedaan kunnen worden. Voor de rest vinden wij het een knappe prestatie. Misschien is het ook een leuk idee om de leerlingen nog meer inbreng te geven achter de schermen (bijvoorbeeld, choreografie, kostuums en decor).

Decor, kostuums en techniek

Het zag er allemaal prachtig uit. Aan de kostuums en rekwisieten was veel zorg en aandacht besteed. Hoogtepunten waren de trouwjurk van Elvira en de te kleine doods-kist voor de kolonel.

Conclusie

We waren blij verrast. Het Sancta Maria heeft met Don Juan een hele leuke voorstelling neergezet. Het plezier spatte er vanaf en dat is eigenlijk het belangrijkste. Daarnaast zijn de regisseurs er goed in geslaagd de acteerstijl *commedia dell’arte* aan de spelers uit te leggen. Weliswaar zonder masker werd er met verve en een grote vette knipoog naar het stuk het ook naar de *dell’arte*-stijl in het algemeen gegeven. Wij komen volgend jaar graag weer!

Voorstelling: De wet van Luisman
Door: de Schoter Scholengemeenschap
Regie: Pip Kelting en Joke de Jong

Inleiding

De wet van Luisman is opgehangen aan het gelijknamige stuk van Alex van Warmerdam. Het gaat over de autoritaire overspannen docent Luisman en zijn drie onhandelbare leerlingen. In absurde situaties en gesprekken strijden zij om de macht. Wie is de baas in klas? Het Schoter heeft dit stuk bewerkt tot een muziektheatervoorstelling met extra scenes, liedjes, dans, muziek en video. Er werd gespeeld door leerlingen en docenten.

Spel

De scène's uit het stuk van Van Warmerdam lijken op papier bedrieglijk simpel, maar juist daardoor vergen ze een goede timing. In de eerste paar scène's schortte het daar duidelijk aan en daardoor hadden ze niet het gewenste absurdistische effect. De jury vermoedt dat dit het gevolg was van een gebrek aan concentratie, want in de tweede helft van het stuk ging dat veel beter. Nu begonnen de leerlingen hun machtspositie effectief uit te buiten en hun verschillende karakters kwamen nu ook veel beter uit de verf. Hier willen we ook nog even een complimentje geven voor Natasja Kramer, die in een piepklein rolletje haar karakter uitstekend wist neer te zetten en uit te buiten.

De rol van de docent Luisman is een zeer moeilijke rol, omdat dit karakter veel verschillende kanten heeft en plotseling van stemming verandert. Deze rol werd knap vertolkt door Jan Heijink. Hij leefde zich goed in en acteerde heel precies. Toen het stuk meer los kwam bleek hij ook over een komische timing te beschikken. Vooral van de scène met het standbeeld hebben wij genoten. Zeker een belofte voor de toekomst!

Verder blijft de jury het erg jammer vinden om zoveel leuke rollen door leraren te laten vertolken. Hoewel de docenten het prima deden, waren er ongetwijfeld leerlingen die deze rollen ook voor hun rekening hadden kunnen nemen. Zeker in een stuk waar maar zo weinig rollen te vergeven zijn vinden wij dit een gemiste kans.

Muziek en dans

Wat een leuke bezetting voor een bandje, een paar blazers! En ook een goed idee om experimentele muziek bij een absurdistisch toneelstuk te maken. Maar de blazers speelden helaas maar één thema, dat veel te vaak terugkwam. Bij de scene met het standbeeld werd er eindelijk eens even lekker geswingd en bracht de muziek eindelijk het plezier dat je van zo'n bezetting verwacht, maar dit was helaas ook snel weer voorbij, waarna het thema weer terugkwam. Wat jammer! Waarom niet vaker dit soort lekkere jamsessies?

Jammer vonden wij de keuze om bij de gezongen nummers een orkestband te gebruiken. Waarom niet een duidelijke keuze voor het een of het ander (of live muziek met live zang samen!) gemaakt? Dit maakte het een allegaartje. Ook vond de jury het woord muziektheater eigenlijk niet op zijn plaats. Ten eerste waren de zangers geen spelers en andersom, voor muziektheater toch niet onbelangrijk. Maar de liedjes stonden ook in andere opzichten los van de voorstelling. Ze hadden wel het

onderwerp school maar gingen niet in op de gespeelde scene's qua onderwerp of sfeer. Bovendien vindt de jury het plaatsen van zulke hedendaagse nummers in een absurdistisch stuk een ongelukkige keuze. Al het werk dat gestoken is in het onbepaald maken van tijd en plaats wordt op losse schroeven gezet door een rap, hoewel de jury zich hevig heeft vermaakt met de zin 'mega mega minder en giga-onterecht'.

De zangers straalden niet uit dat ze aan het acteren waren. Daardoor viel het nog meer op dat de nummers ook erg lang waren. Een uitzondering moet worden gemaakt voor Joost Kramer. Niet alleen wist hij zich een houding te geven op het toneel, maar zijn lied zat ook wat meer in het stuk verweven. Daarnaast was het lerarenklaaglied een prima manier om leraren op een leuke, opvallende manier in een voorstelling te verwerken, zonder dat ze de plaats innemen van de scholieren waar het stuk toch wat ons betreft voor bedoeld moet zijn. Dit lied paste ook wel goed in de sfeer van het stuk en was er niet statisch tussen geplakt, zoals de andere, maar gaf het echt een meerwaarde. Grote klasse.

Dans kan een goede manier zijn om een grote groep leerlingen te betrekken bij je voorstelling. In dit geval was het enthousiasme in elk geval groot, met 18 leerlingen was de dansgroep een stuk omvangrijker dan de spelersgroep. En ook heel goed dat de leerlingen zelf de choreografie hebben gemaakt. Maar de dansen hadden niet veel met absurdistisch toneel te maken. Ze voegden niet echt iets toe aan de voorstelling. Wel zagen alle danskostuums er mooi verzorgd uit.

Video

Video kan heel leuk zijn, maar dan moet het ook wel echt iets nieuws inbrengen. Vaak is dat niet het geval, maar is de video er meer 'om de video' en dat gold ook hier. De filmpjes vertelden dingen die wij ook uit het stuk konden opmaken. Daarnaast waren ze ook niet zo zorgvuldig gemaakt.

Decor, kostuums en techniek

Het decor, met de mooi geplaatste schoolbankjes en de techniek waren simpel maar doeltreffend en zeker in combinatie met de mooie kostuums niet saai. Het lerarenkoor was een lust voor het oog. Bovendien was dit alles goed te rijmen met de absurdistische inslag van de voorstelling.

De changementen hadden wat ons betreft zonder blackouts gemogen. Ze halen veel tempo uit de voorstelling. Het licht gewoon aanlaten is bij kleine changementen helemaal geen bezwaar en voor grotere podiumverbouwingen is, zeker bij absurdistisch toneel, vast een mooie theatrale oplossing te vinden.

Conclusie

Het zag er allemaal mooi en verzorgd uit. Er was duidelijk veel aandacht besteed aan het spel. Jammer dat alle verschillende elementen (spel, dans, muziek en video) niet goed op elkaar aansloten. Dit maakte het stuk een beetje tot een allegaartje en dat is zonde met zoveel talent op school.

Voorstelling: Peer
Door: het Stedelijk Gymnasium
Regie: Elias van Zande

Inleiding

Vier gereserveerde stoelen op een de eerste verhoging in de grote zaal van het Patronaat. Een poptempel. Op elke stoel ligt een mooi programmaboekje. Wat wil je als jury van het HIT nog meer? We waren om 20.00u aanwezig en zagen de zaal tot 20.30u helemaal vol stromen. Links op het toneel een bed en rechts een bureau met daarop een beeldscherm. De slaapkamer van een tiener. Regisseur Elias van de Zanden belooft ons een “strakke, flitsende met veel muziek gelardeerde voorstelling” en...” in deze voorstelling zijn inzet, enthousiasme en creativiteit overduidelijk”. Wij, het publiek, zijn er klaar voor.

Het stuk

Peer. Gebaseerd op het stuk Peer Gynt van Ibsen. Geschreven in 1867. Mede door de muziek van Edvard Grieg is Peer Gynt een naam die in ieder geval een ieder bekend voorkomt. Peer Gynt kennen we als een jongen met groothedswaan, als een jongen die wellicht stemmen hoort. (Nu zouden we dat psychotisch noemen.) Hij is vergelijkbaar met Tjil Uilenspiegel maar dan absurder, grotesker. Al dan niet opzettelijk verwacht hij de leugen met de waarheid. Uit het al geroemde programmaboekje blijkt dat het Stedelijk in 1983 onder dezelfde regisseur ook al eens dit stuk speelde. Over de motivatie om het weer eens te spelen en ook over de verschillen tussen de twee uitvoeringen wordt niets geschreven. In veertien scènes trekken vier Peren aan ons voorbij.

Spel en regie

Voor de pauze zien we vooral Peer als scholier. Gespeeld door Thomas Truijens. En laat ik het maar meteen zeggen: we waren zeer onder de indruk van zijn spel. Zeer overtuigend, soepel en gemakkelijk bewegend. Hij maakte contact met zijn medespelers en met zijn publiek. Daarnaast overtuigde hij door zijn tekst behandeling. Eigenlijk foutloos dus. Hij had een zeer leuke monoloog waarin hij ons duidelijk maakte : “ze roepen om de jonge Peer, Peer is voor iets groots bestemd”. De moeder van Peer, Aafke, gespeeld door Tineke Hoenderdos ging dat minder gemakkelijk af, waardoor zij meer een typetje werd.

Mooi gespeeld vonden we de ontmoeting tussen de ‘gedroomde’ Peer, gespeeld door Xavier Harmeling en zijn aanstaande vrouw, gespeeld door Anne -Marije Huijboom. De scene in de Koboldengrot, ook een droom van Peer, begon verrassend op het moment dat negen vrouwen met evenzoveel kratten bier binnenkomen. Vervolgens was het vooral Job Pardoel, als de koning, die zich zeer goed staande hield. et rauwe stem en dito voorkomen speelde hij overtuigend de vader en koning met wie niet te spotten valt en hij maakt duidelijk dat Peer niet zomaar zijn dochter krijgt.

Als vlak voor de pauze de sterfscene van Aafke plaatsvindt steelt weer het spel van de jonge Peer ons hart, maar is zijn moeder zo heftig aan het sterven dat onze sympathie niet ook naar haar uitgaat. En waarom lag moeder zo plat en niet half rechtop? Want nu zal ze door een groot deel van het publiek niet gezien zijn. De twee Peren van na de pauze, Marius le Grand als de yup en Joost Hofker als volwassen Peer deden

beiden knap en foutloos hun monologen. Petje af. Maar het verschil met de tekstbehandeling van de jonge Peer is dat het minder naturel was, dat het minder van binnen uit leek te komen. Veel belovend was de entree van vijf vrouwen in felgekleurde pyama's met poppen in hun armen. Het zijn bewoners van een 'gekkenhuis'. Samen met twee artsen bevolkten zij het toneel. Tijdens de dialogen tussen de arts en Peer wisten 'de gekken' niet wat ze moesten doen. Waarom werden ze niet geregisseerd om van hun aanwezigheid iets leuks te maken?

Saillant detail is dat een van de artsen, gespeeld door een docent, als eerste even zijn tekst kwijt was. Wel weer 'leuk', hoewel een vreemd woord in deze context, wordt het als een drietal 'gekken zelfmoord plegen. We weten helaas nog steeds niet waarom ze dit deden want hun verhalen waren niet te verstaan.

Leuk, maar wel eerder gezien, was de vondst om een aantal acteurs een doek te laten bewegen waardoor de zee verbeeld werd. Peer keert per schip terug naar Haarlem. Het schip vergaat maar Peer redde zichzelf door anderen van het wrakhout te duwen. Eenmaal aan land werd Peer opgehaald door Knopergieter. Deze vertelde Peer dat hij omgesmolten moet worden. Peer redt zich hieruit door Knopergieter ervan te overtuigen dat hij nog wil leven. Als er een foto van Peer genomen wordt waar hij niet op te zien is luidt de conclusie: "dat Peer in zijn eigen illusie bestaat". We misten een consistentie in het omzetten van de oude Peer Gynt naar de moderne Peer. Bijv: wel een computer maar geen digitale camera, wel moderne muziek maar ook een 'Knopergieter'.

"Een met veel muziek gelardeerde voorstelling?" Veel muziek??: tijdens changementen, waarom in het donker?, korte flitsen van muziek in sterk wisselende genres. Zowel techno, zeventiger jaren disco maar ook een 'cheek to cheek'. Het kwamen op de jury over als puur willekeurige keuzes. Het is duidelijk dat er veel ideeën waren maar we waren ontevreden over de uitwerking daarvan. Een goede mise en scene door het gehele stuk ontbrak. We vonden dat er onvoldoende energie op het podium was. Waar voor de pauze nog een eigen invulling aan het stuk gegeven wordt is het na de pauze vrij statisch en wordt het originele stuk vrij strak gevolgd. Er is dan eigenlijk geen sprake meer van een bewerking. Dan de vier Peren: ze hebben nauwelijks overeenkomsten, behalve dan het feit dat ze fantasieën hebben.

Techniek

Hoewel het niet onder de techniek van de voorstelling valt was het jammer dat de klimaatbeheersing van het Patronaat zo op de voorgrond stond. Wat een herrie! Het geluid: wat een luxe dat alle 'dragende' acteurs een microfoontje hadden. Dat ging over het algemeen goed al waren sommigen nog steeds niet te verstaan. T.a.v. het licht en decor waren er eigenlijk geen bijzonderheden. Ik noemde de zee al en het bij elkaar geharkte schip dat naadloos veranderde in wrakhout. Prima gedaan. Nogmaals: over het sterfbed van Aafke had misschien iets beter nagedacht kunnen worden.

Conclusie

In de vele jaren dat ik nu schoolvoorstellingen van het HIT bezoek heb ik nog nooit zo'n snelle 'huldiging' meegemaakt. De acteurs kwamen op met een bloem, maakten een buiging en maakten dat ze wegwamen... Geen speech, geen lofuitingen door iemand van school. Was het toeval of zegt het iets over de manier waarop er gewerkt is? We hebben ons allicht vermaakt maar vinden dat de regisseur onvoldoende

gehaald heeft uit 'het materiaal', waarmee we zowel de tekst als de acteurs bedoelen. Het was wel prettig om te zien dat er vooral scholieren op het toneel stonden. Vooral dankzij Thomas Truijens zijn we toch getuige geweest van iets bijzonders.

We zijn het volgend jaar graag er weer bij in de hoop dat regisseur Elias van Zanden meer zal regisseren en dat alle verwachtingen die gewekt worden door het altijd goed verzorgde programmaboekje ook ingevuld worden.

Lijst van genomineerden en winnaars

De winnaar van de categorie is onderstreept.

Beste voorstelling:

- Antigone* door het College Hageveld
- Het bezoek van de oude dame* door het Eerste Christelijk Lyceum
- Boven het dal* door het Coornhert Lyceum
- De wet van Luisman* door de Schoter scholengemeenschap
- Don Juan* door het Sancta Maria
- Op hoop van zegen* door het Coornhert Lyceum
- Peer* door het Stedelijk gymnasium Haarlem

Beste live muziek:

- Het blaasorkest bij *De wet van Luisman* door de Schoter scholengemeenschap
- De band en zang bij *Het bezoek van de oude dame* door het Eerste Christelijk Lyceum
- De muziek bij *Antigone* door het College Hageveld

Beste toneelbeeld:

- Op hoop van zegen* door het Coornhert Lyceum (ex aequo)
- Antigone* van het College Hageveld (ex aequo)

Aanstormend talent:

- Karel Brassier in de rol van Leparello in *Don Juan* door het Sancta Maria
- Jan Heijink in de rol van Luisman in *De wet van Luisman* door de Schoter scholengemeenschap

Beste bijrol:

- Natasja Kramer in de rol van Willemijn in *De wet van Luisman* door de Schoter scholengemeenschap
- Maaïke Wijngaarden in de rol van Kaps in *Op hoop van zegen* door het Coornhert Lyceum
- Lotte Ruppert in de rol van Elvira in *Don Juan* door het Sancta Maria
- Yves Rocourt in de rol van de professor in *Boven het dal* door het Coornhert Lyceum
- Merel Zuiderduin en Anna van der Togt in de rollen van meisje 1&2 in *Boven het dal* door het Coornhert Lyceum

Beste mannelijke hoofdrol:

- Tim Truijens in de rol van de jonge Peer in *Peer* van het Stedelijk gymnasium
- Koen de Ridder in de rol van Alfred Jill in *Het bezoek van de oude dame* door het Eerste Christelijk Lyceum
- Martijn IJgosse in de rol van Kreon in *Antigone* door het College Hageveld
- Tim Bosman in de rol van de dokter in *Boven het dal* door het Coornhert Lyceum

Beste vrouwelijke hoofdrol:

- Arianne Abbestee in de rol van Claire Zachanassian in *Het bezoek van de oude dame* door het Eerste Christelijk Lyceum
- Merel van der Horst in de rol van Kniertje in *Op hoop van zegen* door het Coornhert Lyceum
- Ayla van Kessel in de rol van Antigone in *Antigone* van het College Hageveld